

TARIMSAL YERALTI SU KISITI UYGULAMASI

Mevcut Durum :

- Onuncu Kalkınma Planında “Tarımda Su Kullanımının Etkinleştirilmesi” öncelikli dönüşüm programı “Tarımsal destekler tarım havzaları bazında ürün deseni ile birlikte su kısıtı gözetilecek şekilde yeniden belirlenecektir” eylemi ile Bakanlığımıza su kısıtı bulunan tarım havzalarında aşırı su kullanımının önlenmesine yönelik görevler verilmiştir.
- Yeraltı sularının tarımsal açıdan yetersiz olduğu havzalar, DSİ Genel Müdürlüğü ve BÜGEM tarafından yapılan ölçümler, analizler ve saha ziyaretleri neticesinde 2016 yılında **10 il 47 ilçe** su kısıtı olan ilçeler olarak belirlenmiştir. 2020 yılında çalışma revize edilmiş olup **11 il 52 ilçe tarımsal yeraltı su kısıtı kapsamına alınmıştır**.
- Bu havzalarda modern sulama sistemi kullanımı düşük olmakla beraber bitki su tüketimi en çok olan ürünlerden **Dane Mısır** ekilişinin yaygınlaştığı görülmektedir. Tarımsal üretim için kullanılan su miktarı yağışlarla yeraltında biriken su miktarından çok fazla olduğu için her yıl yeraltı su seviyesi giderek azalmaktadır.
- Bu nedenle 2016 yılı destekleme uygulama tebliği ile tarımsal yeraltı su kısıtı bulunan tarım havzalarında Dane Mısır 2016 yılında destekleme kapsamından çıkartılmış, gelen yoğun talepler üzerine daha az su tüketen damlama sulama yöntemi kullanılması şartı ile 2017 yılından itibaren destekleme kapsamına yeniden alınmıştır.
- Bakanlığımızca yapılan sulama yatırımları neticesinde tarımsal yeraltı su kısıtı kapsamında ki bazı ilçelerin kapsam dışına çıkarılması gerekliliği hasıl olmuştur. Bu nedenle 2020 yılında tarımsal yeraltı su kısıtı bulunan ilçelerin yeniden revize edilmesi amacıyla Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) ile çalışma yapılmıştır.
- Yapılan çalışma sonucunda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce tarafımıza iletilen yeraltı suyu emniyetli rezerve ulaşmış sahalara ait harita ve tablolar tarımsal kullanım yönüyle incelenmiş, saha ziyaretleri gerçekleştirilmiş, telefon/videokonferans yapılmıştır. Yapılan değerlendirme sonucunda;
  - 2020 yılında Hatay ili Kırıkhan ve Hassa ilçelerinin, 2021 yılında Hatay ili Payas İlçesi ile Mardin ili Nusaybin ilçeleri su kısıtı kapsamından çıkarılmıştır.
  - 2021 yılından itibaren uygulanmak üzere Ankara ili Bala, Gölbaşı ilçeleri, Eskişehir ili Alpu, Beylikova, Çifteler, Mahmudiye, Mihaliççık, Sivrihisar ilçeleri ile Konya ili Kadınhanı ilçesinin su kısıtı kapsamına alınmıştır.
- Böylelikle **11 ilde toplam 52 ilçe tarımsal yeraltı su kısıtı kapsamında yer almaktadır**.

Uygulamalar :

1. Su kısıtı kapsamına alınan tarım havzalarında damlama sulama yapmayan dane mısır üreticilerine herhangi bir tarımsal destekleme ödemesi yapılmamaktadır.
2. Ayrıca bu havzalarda su kullanımının azaltılmasını sağlamak için Dane Mısıra göre çok daha az su tüketen **Mercimek, Nohut** ürünlerine diğer havzalarda kilogram başına 50 kuruş ödenen fark ödemesi desteği **ilave %50 ödeme** ile **75 kuruş olarak** ödenmektedir. Yine az su tüketen **Fiğ, Macar fiği, Burçak, Yem Bezelyesi ile Mürdümük** gibi yem bitkilerinin ekilişini artırmak ve üreticileri yönlendirmek amacıyla dekara 60 TL ödenen yem bitkileri desteğine **ilave %50 ödeme ile dekara 90 TL** ödenmektedir.

No	İl Adı	İlçe Adı	No	İl Adı	İlçe Adı
1	Aksaray	Merkez	27	Konya	Çumra
2	Aksaray	Eskil	28	Konya	Derbent
3	Aksaray	Gülağaç	29	Konya	Doğanhisar
4	Aksaray	Güzelyurt	30	Konya	Emirgazi
5	Aksaray	Sultanhanı	31	Konya	Ereğli
6	Ankara	Bala	32	Konya	Güneysinır
7	Ankara	Gölbaşı	33	Konya	Halkapınar
8	Ankara	Haymana	34	Konya	Kadınhanı
9	Ankara	Şereflikoçhisar	35	Konya	Karapınar
10	Eskişehir	Alpu	36	Konya	Karatay
11	Eskişehir	Beylikova	37	Konya	Kulu
12	Eskişehir	Çifteler	38	Konya	Meram
13	Eskişehir	Mahmudiye	39	Konya	Sarayönü
14	Eskişehir	Mihalıççık	40	Konya	Selçuklu
15	Eskişehir	Sivrihisar	41	Konya	Tuzlukçu
16	Hatay	Kumlu	42	Mardin	Artuklu
17	Hatay	Reyhanlı	43	Mardin	Derik
18	Karaman	Ayrancı	44	Mardin	Kızıltepe
19	Karaman	Merkez	45	Nevşehir	Acıgöl
20	Karaman	Kazımkarabekir	46	Nevşehir	Derinkuyu
21	Kırşehir	Boztepe	47	Nevşehir	Gülşehir
22	Kırşehir	Mucur	48	Niğde	Altunhisar
23	Konya	Akören	49	Niğde	Bor
24	Konya	Akşehir	50	Niğde	Çiftlik
25	Konya	Altınekin	51	Niğde	Merkez
26	Konya	Cihanbeyli	52	Şanlıurfa	Viranşehir

TARIMSAL YERALTI SU KISITI BULUNAN TARIM HAVZALARI

